

א) [לעיל גה. וע"ז],
ב) טעמו או מכרו דק"מ,
ג) [לעיל עה. וע"ז],
ד) [לעיל עז. ט] כמות
לא; ו) [ג"מ טז. ט] וע"ז
מוקדשות קדושין מ. ד"ה
ומקדשו; ח) [וע"ז ג"מ
טז. ט]; ט) ס"א ל"ג; י) ס"א
מכפל ט' ד"ה וברשות;
יא) [ד"ה א' ט] ג"מ ט"ג.

הגהות הב"ח

א) [גמ' ופרע בחובו];
ב) רש"י ד"ה וטבח ומכר
חוז מרשמו דרש"ה וביאו
חוז מרשמו; ג) אפי' ברשות
ד"ה גג ובי' מלפני
וקאמר גגב וטבח ואמ"ר:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה תיקנו וכו' כמו
נתנה לבין ב' חובב.
לפיכך נראה דהו"ל כיון
היורק היה היורק לרעה
לקולא לא אולניו מר קנין
דכנו והיינו מדאמרינן שם
גבי גלן לג"י דמעט
קיומו ד"מ נתן לקטר מעל
אף דמדדנן לא קני הי"ז
הוא אם מה"מ ל"ק אף
דמדדנן קני מ"מ לא ה"ל
מוטר לקט ב' ו:

רבינו הגאון

נתן רבנו גגב ונתן לאחר
וטבח או נתן לאחר ומכר.
חובב. שמע מינה דיש
שליה פירי שחיב המשלה
לשנות רבר עבירה כוליה
הוא עשה העבירה מה
שאינו בכל התורה כולה
הבידא. קימא לן אין
שליה לדבר עבירה. גגב
הקדוש חייב, שמע מינה
מה לי מכרו להדיט מה
לי מכרו להדיט. גגב
והקף, פירי מכר בהקפה
כחו אשוראי, גגב והחילו
באחר עם חבירו ונתנו
במתנה, גגב ופרעו בחובו
גגב ופרעו בהקפו פ"י מה
שהיה חנוני מקיפו, גגב
ושלחו סיבולנות לבית
חמיו אלו כולן כמבירה
חשובין וחייב לשלם ד'
וה' מנצי'. היה מושבו
ויוצא ומת ברשות
הבעלים פטור, הגבירו או
שהוציאו מרשות הבעלים
חייב, בעי אממר תיקנו
משיכה בשומרון או לא.
ופשט ליה ממתניתין דתנן
נתנו לבכורות בנו או לבעל
חובו לשומר חנם או
לשואל ולנושא שכר
ולשוכר, היה מושבו ויוצא
ומת ברשות בעלים פטור.
שמע מינה תיקנו משיכה
בשומרון, שמע מינה.
איתמר נמי אמר ר' אלעזר
בדרך שתיקנו משיכה
בלקוחות כך תיקנו
משיכה בשומרון. תניא
נמי הכי בדרך שתיקנו
משיכה בלקוחות כך
תיקנו משיכה בשומרון.
וכשם שהקרקע נקנית
בכסף ובשטר ובזוקה, כך
שכירות נקנית וכו'.

מרובה פרק שביעי בבא קמא

ע"א.

עין משפט
נר מצוה

קבא א מ"י פ"ז מהל'
מעילה הלכה ב':
קבב ב מ"י פ"ז מהל'
גמיה הלכה י טור
ח"מ סימן ע"ג:
קבג ג מ"י שם הל' יח:
קבד ד ה ו ז מ"י שם
הלכה טו ועין
במ"מ:

קבה ח מ"י פ"ז מהל'
שכירות הלכה ח
סמג עשין פט טו"ע ח"מ
סימן ז' סעף ב':
קבו ט מ"י פ"א מהל'
מכירה הלכה יח
סמג עשין פט טו"ע ח"מ
סימן קל"ה סעף ט וסימן
ז' סעף ז וסימן שטו
סעף א':

מוסף רש"י

אין שליח לדבר
עבירה. לן שלח משבו
לדבר עבירה שמתכוין
שלא, אלא הכי הוא
טעושה מאליו (קדושין
כ"ב). מה מכירה דלא
אפשר דלאו על ידי
אחר. אינה מתקיימת
מוכר והלוקח לוקח (שם
ג"ג). אי אפשר אלא על
ידי אחר, שהלוקח לוקחו
ממנו (כתובות כ"ג). היה
מושכו ויוצא. גגב
בהמה ברשות בעלים קא',
ומת, האור, ברשות
הבעלים פטור. גגב
מגלגל כוטר, דלא קני
להמשיב באונסין (כתובות
ל"א). שתקרקע נקנית
בכסף בשטר ובזוקה.
דעל ופיק וגדר כל
המשיב באונסין קדושין
(כ). ילפין לכו (ב"מ כ"ט).
כך שכירות. קס"ד שטר
בהמה וכלים (שם).

גגב והקדיש משלם ד' וה'. כדמפרש מה לי מכרו להדיט מה
לי מכרו לשמים ואיירי בקדשי דזק הבית דלא שייך למימר
מעיקרא תורא דלרזון והשתא תורא דלרזון כמו בקדשי מוצח
שקרין קרב לכפר על הצעלים ושחטו לשמו ושם צעליו עליו ואין
להקשות אמאי לא פריך לעיל (דף
עו). וליפלוג וליתני צדידיה דג"א
בקדשי מוצח אצל בקדשי דזק הבית
משלם תשלומי ארבעה וחמשה כדפריך
לעיל ולפלוג וליתני צדידיה דג"א
בקדשים קלים דלעיל פריך שפיר
דהוי הכל קדשי מוצח אצל בקדשי
דזק הבית לא צעי לפלוגי דתסת
קדושה לשור ושה דמחיים הוי למוצח
אע"ג דתסת מפליג וקאמר (א) טבח
ואח"כ הקדיש משלם ארבעה וחמשה
ואותו הקדש הוי קדשי דזק הבית
הסת לא הוי מחיים ולמ"ד יאוש לא
קני א"ש ששמתקדיש לאחר יאוש לאו
דידיה קמקדיש ולמ"ד יאוש קני
ומיזבו הוה דוקא לפני יאוש אצל אחר
יאוש שלו הוא טובח ושלנו הוא מוכר
אפ"ה מחייב אהקדש אע"ג דלא חיל
הקדש מקמי יאוש כי היכי דמחייב
במכר ומתנה קודם יאוש אע"ג דלא
אהנו מעשיו שלא חל המכר והמתנה
כיון דאמירתו לגבוה כמסירתו להדיטו
דזכר שצדו להקדיש:

אב"ל גגב וטבח ומכר ברשותו
פטור. בשלח הגבירו עסקינן
דזהגבירו הוי קני וחייב כדלקמן:
או שהוציאו מרשות בעלים כו'.
צ"ש אלו נעלות (כתובות דף
לא; וע"ז) פליגי רב אחא ורבינא חד
אמר שהוציאו לסמטא אצל לרה"ר לא
קני ודייק מסיפא הוציאו דומיא
דהגבירו דאמי לרשותיה ואיך אמר
אפילו הוציאו לרה"ר קנה ודייק
מרישא דמת ברשות בעלים פטור
הא חזן לרשות חייב אפי' הוציאוהו
לרה"ר ונראה דההוא פליג ארצ"י ורבא
דאמרי בהמוכר את הספינה (ב"ב דף
פד:) משיכה קונה בסמטא אצל לא
ברה"ר ואין נראה לחלק כלל בין קניית
גגב שאין אלא להמשיב באונסין
ולשאר קניית מדדשנין לעיל (דף סה.) גבי גגב אין לי אלא ידו גגו חזירו וקרפיו מנין משמע דלא מחייב אלא במקום שראוי לקנות כי היכי דדרשנין גיטין (דף עו.) ונתן צידה ונראה דהלכה כצ"י ורבא מדמיתא מילתייהו בהמוכר [את] הספינה (שם) משמע שם עיקר ולא שייך כאן כל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כרבינא לקולא:

נתנו לבכורות בנו או אב"ח. אותו לשון שפירש בקונטרס דלבעלים קאי רחוק מאד חדא שפירש בקונטרס ולא כי אורחיה ועוד דלשון חיוז פטור לא שייך לבכורות בנו וצ"ח ונריך לדמות דמשום אחרניא נקט חיוז ופטור ועוד דבתוספתא (פ"י) קתני הגבירו או נתנו לבכורות בנו משמע דלגגב קאי דאי אבעלים מה צריך הגבירה והא דידיה הוא ועוד דלר"ה דמיתא ממתיני' בגמרא אבעיה דתקנו משיכה בשומרים אי אפשר ליישבה להאי לישנא לפי מה שמפרש בגמ' ול"א שפירש בקונטרס נתנו הגגב לבכורות בנו הוא עיקר דמתחייב הגגב במשיכה הני וכו' ואמאי מחייב במשיכה והא אין שליח לדבר עבירה ו"ל דהנהו לא ידעי דאמי לדידי באיסורא אלא סבורין שהיה שלו וצ"ן ללישנא דמפרש צפ"ק דצבא מניעא (דף י' וע"ז) טעמא דאין שליח לדבר עבירה משום דשליח צב חיוצא הוא ודברי הרב דזכרי התלמיד דצרי מי שומעין וצ"ן ללישנא דאי צעי עבד אי צעי לא עבד אין שייך לכאן דהתם אין יודע שהשליח יעבור אצל כאן יודע הוא שיקח מאחר שהוא סבור שהוא שלו ולעיל (ע"א) גבי גגב וטבח צבנת דמוקי לה בטובח על ידי אחר ופריך וכי היכן מנינו שזה חוטא וזה מתחייב הוי מני למימר דקבור שהוא שלו אצל משני שפיר והאמת אצל ק"ק היכי יליף מה מכירה ע"י אחר אף טביחה כו' דלמא דוקא כשצבור שהוא שלו כיון דליכא ימור: וועין מוס' קדושין מז: ד"ה אמאי: **תיקנו** משיכה בשומרון או לא. הא לא מצעי ליה אי משעת משיכה [או משעת מלאכה] מתחייבים כל חד וחד כדנייה שומר חנם צפשיעה ושומר שכר בגניבה ואצירה ושואל באונסין דפשיטא דמשעת משיכה מתחייבים דאם לא כן מאמינא דזהשואל (ב"מ דף מז: וע"ז) תנן אם אמר לו השואל שלח ושלחה ומתה חייב וצגמרא אמר פרה במשיכה ובשמעתין דשואל קורדוס (שם טז.) אמר אי לאונסיס מ"ש פרה דמשעת שאלה אלא אור"י דמצעי ליה בשואל וזוכר אי מני משאיל ומשכיר למיהדר ביה אפי' משך עד שיתחיל במלאכה או לא דאיכא למ"ד גבי שואל קורדוס מחזירו ציקע צו קנאו לא ציקע צו לא קנאו ומאי משאיל הדר ביה וכן צברה עד שיעשה צה מלאכה ופשיט ליה ממתניתין דנתנו לבכורות בנו דקתני הגבירו או שהוציאו מרשות בעלים ומת מחייב גגב אמשיכת שומר ש"מ דמשיכה גמורה הוא שאין יכול לחזור צו שאם היה יכול לחזור צו לא היה מתחייב במשיכתו ומשני לא גגב שהיה גגב מושכה מצית שומרים ותנא גגב שגגבו מצית שומרים ומיירי שלא נתן לבכורות בנו ולבעל חובו לגמרי דא"כ הווי צעלים ולא שומר אלא אפומיקי צעלמא עשה להם שאם לא יפרע עד יום פלוני שיהא קנוי להם ורב הונא דאמר צפרק השואל דלא ציקע צו מני משאיל הדר ביה הוה דחי הכי ולא חייש לפירכא דצמוןן מה לי גגב מרשות שומר מה לי גגב מרשות בעלים וצבאיש מקדש (קדושין דף מז: וע"ז) איכא תנא כרב הונא דאפי' צמלוח יכול לחזור כל זמן שלא הוציאו כ"ש שאילה וג' מחלוקות דזכר דלרב הונא לא תקנו משיכה בשומר ולר"א תקנו כדקאמר התם ופליגא דר"א ולר' אלעזר נמי מדאורייתא יכול לחזור אלא שחכמים תקנו דלא מני הדר ביה משעת משיכה ועוד קאמר התם ופליגא ארצ"י אמר דאמר ר' אמי המשאיל קורדוס של הקדש לחזירו מעל וחזירו מותר לצקע צו לכתחילה משמע דצבר דקנה מדאורייתא דאי מדדנן ומעל משום דמדדנן אין יכול לחזור * כמו נתנה לצבן צפרק הוצב (ב"מ דף מז: וע"ז) א"כ הוי חומרא דאמי לדי קולא דחזירו מותר לצקע צו לכתחילה: שהעמין

והקף. מכר באמנה ואשראי ולא קיבל דמים: **גגב ופרע**
במתני' (ט) **ועצחו ומכרו חוץ מרשמו**. כשהוליא מרשמו נעשה
עליו גגב (ט) (לרב יהודה) וקנאו: **או שגגב חוץ מרשמו**. קנאו במשיכה
מיד ונעשה גגב עליו אצל גגב וטבח
ומכר ברשותו פטור דלא נעשה עליו
גגב: **היה**. גגב מושכו ויואל פטור
י' מכלום: **הגבירו**. אפי' ברשות בעלים
שפיר הגבירה קונה בכל מקום במסכת
קדושין (דף כה:): **נפנו**. צעליו
לככורות בנו לכהן צה' סלעים של
פדיון הבן. ל"א נתנו גגב לככורות
בנו ונתנו לו שם במקום שגגבו לשומר
חנם ולשואל: **היה מושכו**. הכהן
או צעל חזב או השומר ומת ברשות
בעלים: **פטור**. הגגב מכלום.
ולשון אחרניא עיקר. האי חייב אגגב
קאי דמחייב גגב צקנין שלוחיו דאי
בנותנו צעליו מאי חייב נהי דשואל
מני למימר חייב באונסין אלא שאר
שומרים מי חייבי צמתה כדרכה ועוד
לגבי כהן ובעל חזב מאי חייב ופטור
איכא הפסיד ולא הפסיד מצעי ליה:
גמ' תיקנו משיכה בשומרים. שלא
יתחייב שומר בשמירה עד שימשוך:
מאי לאו. היה מושכו שומר ומת
חייב גגב במשיכת שומר: **לא**
גגב והכי קאמר נתן בעל
הבית לככורות בנו כו' וצא גגב
לגונבו משם היה מושכו ויואל כו':
שכירות

משיכה בשומרים או לא אמר רב יימר רב ת"ש נתנו לבכורות בנו או לבעל
חובו לשומר חנם ולשואל לנושא שכר ולשוכר היה מושכו ויוצא ומת
ברשות הבעלים פטור מאי לאו ישומר וש"מ תיקנו משיכה בשומרון אמר
ליה לא גגב הא תנא ליה רישא תנא גגב שגגב מבית הבעלים ותנא
גגב שגגב מבית שומר אמר ליה רב אשי לא תדחייה מה לי גגב שגגב
מבית שומר מה לי גגב שגגב מבית בעלים אלא לאו שומר וש"מ
תיקנו משיכה בשומרון ש"מ * איתמר נמי אמר ר' אלעזר בדרך שתיקנו
משיכה בלקוחות כ"כ תיקנו משיכה בשומרון תניא נמי הכי בדרך שתיקנו
משיכה בלקוחות כך תיקנו משיכה בשומרון וכשם שהקרקע נקנית בכסף בשטר
ובזוקה כ"כ שכירות נקנית בכסף בשטר ובזוקה * שכירות דמאי אילימא
שכירות

ולשאר קניית מדדשנין לעיל (דף סה.) גבי גגב אין לי אלא ידו גגו חזירו וקרפיו מנין משמע דלא מחייב אלא במקום שראוי לקנות כי היכי דדרשנין גיטין (דף עו.) ונתן צידה ונראה דהלכה כצ"י ורבא מדמיתא מילתייהו בהמוכר [את] הספינה (שם) משמע שם עיקר ולא שייך כאן כל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כרבינא לקולא:
נתנו לבכורות בנו או אב"ח. אותו לשון שפירש בקונטרס דלבעלים קאי רחוק מאד חדא שפירש בקונטרס ולא כי אורחיה ועוד דלשון חיוז פטור לא שייך לבכורות בנו וצ"ח ונריך לדמות דמשום אחרניא נקט חיוז ופטור ועוד דבתוספתא (פ"י) קתני הגבירו או נתנו לבכורות בנו משמע דלגגב קאי דאי אבעלים מה צריך הגבירה והא דידיה הוא ועוד דלר"ה דמיתא ממתיני' בגמרא אבעיה דתקנו משיכה בשומרים אי אפשר ליישבה להאי לישנא לפי מה שמפרש בגמ' ול"א שפירש בקונטרס נתנו הגגב לבכורות בנו הוא עיקר דמתחייב הגגב במשיכה הני וכו' ואמאי מחייב במשיכה והא אין שליח לדבר עבירה ו"ל דהנהו לא ידעי דאמי לדידי באיסורא אלא סבורין שהיה שלו וצ"ן ללישנא דמפרש צפ"ק דצבא מניעא (דף י' וע"ז) טעמא דאין שליח לדבר עבירה משום דשליח צב חיוצא הוא ודברי הרב דזכרי התלמיד דצרי מי שומעין וצ"ן ללישנא דאי צעי עבד אי צעי לא עבד אין שייך לכאן דהתם אין יודע שהשליח יעבור אצל כאן יודע הוא שיקח מאחר שהוא סבור שהוא שלו ולעיל (ע"א) גבי גגב וטבח צבנת דמוקי לה בטובח על ידי אחר ופריך וכי היכן מנינו שזה חוטא וזה מתחייב הוי מני למימר דקבור שהוא שלו אצל משני שפיר והאמת אצל ק"ק היכי יליף מה מכירה ע"י אחר אף טביחה כו' דלמא דוקא כשצבור שהוא שלו כיון דליכא ימור: וועין מוס' קדושין מז: ד"ה אמאי: **תיקנו** משיכה בשומרון או לא. הא לא מצעי ליה אי משעת משיכה [או משעת מלאכה] מתחייבים כל חד וחד כדנייה שומר חנם צפשיעה ושומר שכר בגניבה ואצירה ושואל באונסין דפשיטא דמשעת משיכה מתחייבים דאם לא כן מאמינא דזהשואל (ב"מ דף מז: וע"ז) תנן אם אמר לו השואל שלח ושלחה ומתה חייב וצגמרא אמר פרה במשיכה ובשמעתין דשואל קורדוס (שם טז.) אמר אי לאונסיס מ"ש פרה דמשעת שאלה אלא אור"י דמצעי ליה בשואל וזוכר אי מני משאיל ומשכיר למיהדר ביה אפי' משך עד שיתחיל במלאכה או לא דאיכא למ"ד גבי שואל קורדוס מחזירו ציקע צו קנאו לא ציקע צו לא קנאו ומאי משאיל הדר ביה וכן צברה עד שיעשה צה מלאכה ופשיט ליה ממתניתין דנתנו לבכורות בנו דקתני הגבירו או שהוציאו מרשות בעלים ומת מחייב גגב אמשיכת שומר ש"מ דמשיכה גמורה הוא שאין יכול לחזור צו שאם היה יכול לחזור צו לא היה מתחייב במשיכתו ומשני לא גגב שהיה גגב מושכה מצית שומרים ותנא גגב שגגבו מצית שומרים ומיירי שלא נתן לבכורות בנו ולבעל חובו לגמרי דא"כ הווי צעלים ולא שומר אלא אפומיקי צעלמא עשה להם שאם לא יפרע עד יום פלוני שיהא קנוי להם ורב הונא דאמר צפרק השואל דלא ציקע צו מני משאיל הדר ביה הוה דחי הכי ולא חייש לפירכא דצמוןן מה לי גגב מרשות שומר מה לי גגב מרשות בעלים וצבאיש מקדש (קדושין דף מז: וע"ז) איכא תנא כרב הונא דאפי' צמלוח יכול לחזור כל זמן שלא הוציאו כ"ש שאילה וג' מחלוקות דזכר דלרב הונא לא תקנו משיכה בשומר ולר"א תקנו כדקאמר התם ופליגא דר"א ולר' אלעזר נמי מדאורייתא יכול לחזור אלא שחכמים תקנו דלא מני הדר ביה משעת משיכה ועוד קאמר התם ופליגא ארצ"י אמר דאמר ר' אמי המשאיל קורדוס של הקדש לחזירו מעל וחזירו מותר לצקע צו לכתחילה משמע דצבר דקנה מדאורייתא דאי מדדנן ומעל משום דמדדנן אין יכול לחזור * כמו נתנה לצבן צפרק הוצב (ב"מ דף מז: וע"ז) א"כ הוי חומרא דאמי לדי קולא דחזירו מותר לצקע צו לכתחילה: שהעמין